№ 241 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

21-טער יאָהרגאַנג | 17 października 1928 r. | מיטוואך, ג׳ מרחשון תרפ״ט | רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פעטריקאווער 86, טעלעפאָן: אין רעדאקציע 57, אין אדמיניסטראציע 67

צווייטער טאג פון גענעראל-שטרייק

איז מיט גאנץ קליינע אויסנאהמען אדורכגעגאנגען רוהיג,

האפנונגען, אז דער שטרייק זאל נאך די וואך ליקווידירט ווערען

מארגען—קאנפערענץ ביים ארבייטס-מיניסטער

פון פארשטעהער פון פאבריקאנטען און ארבייטער

צו ליקווידירען דעם אלגעמיינעם שטרייק איז לאדז

די רעדאקציע פון „לאָדזער טאָגעבלאַט״ האט געכאפט פארנאכט בעקומען פון אנאפיציעלער קוועלע פאלגענדע מיטיילונג:

אויף דער וועגרונג פון די פראָפעסיאָנעלע פעראיינען פון די לאָדזער ארבייטער און ארבייטער צום ארבייטס-מיניסטער ה׳ יורקעוויטש וועגען איבערנעהמען די פערמיטלונג, צו ליקווידירען דעם סאָנפליקט אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, — האט דער מיניסטער ארויסגערופען די פאר־שטעהער פון ביידע צדדים אויף א קאנפערענץ מיט הערשא, וואס וועט אָפנערהאלטען ווערען מארגען, דאָנערשטאג, דעם 18-טען ח. ח.

* * *

לאָדזהאטלטלטער אָפּגעשאטען.

מיט פולער צופרידענהייט האט די בעפעלקערונג אויפגענומען די ידיעה וועגען דער בענטער אונטערשריפט פון דער רעגירונג, צו ליקווידירען דעם גרויסען קאנפליקט, וואס האט אויס־געבראָכען מיט אזא גוואַלדיגער קראַפט און דער טעקסטיל-אינדוסטריע.

די פובערהאפטע שטימונג, וואס האט געהערשט, אנ׳ם צווייטען, פער־שארפטען, טאג פונ׳ם אלגעמיינעם שטרייק, וואס האט געגומען ארומ־נעמען די האלב-מיליאָנגע שטאט, האט געגומען גאנץ אויפן.

אין צום קרעדיט פון די ארבייטער־פערבאנדען, מוז געזאָגט ווערען, אז די אונוציאלמוי, צו דערגרייכען צו א פער־שטענדיגונג, אין געקומען פון זיי. זיי האבען זיך געווענדעט צום ארבייטס־מיניסטער, ה׳ יורקעוויטש, און דער קאנסעל אויף גדאנסקא 40. עס און בעשלאָסען געווארען זיך אנצושליסען אן אלגעמיינעם שטרייק און גלייכצייטיג אריסשטעלען א איינגעהן חוסקה־פאָדערונג פון 15 פראָצ.

אויפ׳ן שטח פון זייגלאָנ און גדאנ־סקא האבען א טייל קאנאליזאציע-אר־בייטער געלטען געפרוכט ארבייטען. די אָנגעקומענע שטרייק-קאָמיסיע האט זיי דערזען געשטערט. עס האט זיך גענומען א קרוגערע, וואס אין אָבער גוך לוקווידירט געווארען דורך דער פאָ־לוצון.

מעטאל-ארבייטער שטרייקען צוליב א 20 פראָצ. חוספה-פאדערונג.

(§) געלטען און פארגעקומען א קאָנ־פערענץ צווישען די מעטאל-ארבייטער און די ארבייטס-געבער וועגען די ארויסגעשטעלטע חוספה־פאָדערונגען פון 20 פראָצ. חיות עס און קיין הסכם נישט געקומען האבען די ארבייטער, וואס שטרייקען אויצ סך ווי צוליב׳ן אלגעמיינעם שטרייק, בעשלאָסען צו שטרייקען אזוי לאנג ביז זייער חוספה־פאָדערונגען ווערען נאָכגעגעבען ווערען.

האָנדעלס-אנגעשטעלטע זיך אנגעשלאָסען אין שטרייק

(§) געלטען אין אין האנדעלס-אנגע־שטעלטען פעראין אויף קאָשטשוק 21 פארגעקומען א פערזאמלונג, אויף וועל־כער ס׳אין בעשלאָסען געווארען זיך אנצושליסען אין אלגעמיינעם שטרייק. אין הסכם מיט דעם דאָזיגען בעשלוס האבען 60 פראָצ. פון די אנגעשטעלטע געווארען די ארבייט. עס האבען אויך פערשטרייקט די עקספּעדיטאָרען.

(נ) די טרעגער פון ארבייטער אויף נאָוואָמיעסקא, פעטריקאָווער, אלט־שטאָט א. א., וועלכע זיינען אָנגע־שטעלט אין די געשעפטען, האבען זיך געלטען שוין נישט געשטעלט צו דער ארבייט.

דאגעגען טייל אנגעשטעלטע אין די קאָנפעקציע־געשעפטען אויף פעטרי־קאָווער, פרייהייטס-פלאַץ, נאָוואָמיע־סקא א. א. זיינען יא געקומען צו דער ארבייט. צוליב דעם איז ארום מיטאָג־צייט אויסגעאָרדענט געווארען דורך די שטרייקענדע האנדעלס־אנגעשטעלטע „אנ׳אפעלנטוועג״ אויף די געשעפטען, וואו עס זיינען בעשעפטיגט פערסאָנאַלען און זיי אלעמען מיט בח ארויסגענומען פון דער ארבייט. אין פול ערטער זיינען צוליב דעם פארגעקומען צוזאמענשטויס־סען צווישען די געשעפטס-איינגעמער און די שטרייקענדע. די פאָליצייא האט אויסגעוועגירט און די דאָ־זיגע פאלען.

ארבייטער פון די צופאהר-טראמוויעען שטריימען נישט

(ב) די ארבייטער פון די צופאָהר־טראמוויעען האבען אויך געזאָלט צו־שטעהן צום שטרייק בעזונדערס דער־פאר, ווייל זיי גופא האבען אויך ארויס־געשטעלט הוספה-פאָדערונגען. געלטען האט די טראמוואי-דירעקציע זיי גע־מאלען, אז זיי בעקומען די זעלבע הוספה פון 6 פראָצ. ווי די ארבייטער פון די שטעטישע טראמוואיען. די אר־בייטער האבען דעריבער בעשלאָסען נישט צו שטרייקען.

ברויט איז דא גענוג

(נ) ברויט און פלייש איז אויך געל־טען געווען גענוג אין שטאָט הגם די בעקער-ארבייטער האבען געלטען א גאנצען טאָג שוין נישט געארבייט.

דאס איז געווען א קלייער שרוט און א עוועקטעסונגער. קיינער האט נישט קיין אונטערעם צו פערצוהען אזא ריי־זיגען עקאָנאָמישען געראנגעל. נישט די ארבייטס-געבער, נישט די ארבייטס־געטער. דער שטרייק איז א שטעקען מיט צוויי עקען און מען קען קיינמאָל נישט האבען די פולע זעלבערייט צו ווי־סען, און געלעכטער ריכטונג איין עק קען אמאָל אויסגעשטרעקט ווערען.

קיין איין אויפרוגע שעה טאָר דער גראנדיעזער שטרייק נישט פערצויגען ווערען!

מארגען קומען זיך צוזאמען אין הערשא די פערטרעטער פון ארבי־טערען און פון ארבייטס-געבערען לאָדז, בדי אויף דער קאנפערענץ בייט ארבייטס־מיניסטער, צו געפינען אנ־אויסגאנג פון דער הארבער סיטואציע, וואס האט זיך געשאפען די לעצטע טעג אין לאָדז, און דעם גרעסטען, און דעם דאָמינירענדען ארבייטס-צענטער און דער פוילישער רעפובליק.

דער אויסגאנג מוז געפונען ווערען.

ביידע צדדים מוזען זיך בענוגען מיט א שפראך, אויף וועלכער מען זאָל זיך עקען צוזאמענרעדען.

ביידע צדדים מוזען קומען מיט פראָפאָזיציעס, וואס זאָלען זיין בע־זעלעם מיט׳ן אויפריכטיגען און גוטען ווילען, צו דערפיהרען צו אנ׳אויסלייך, צו שאפען דערמעגלעכען ארבייטס מענלעכקייטען — פארן ארבייטס געמער און פאר׳ן ארבייטס-געבער.

די מארגיגע קאָנפערענץ און הערשא און נישט בערופען צו לעזען דאס גרויסע און פערוויקעלטע פראָב־לעם — פונם קרוזיס און דער אונדוס־טריע. דאס איז א פראגע פאר זיך; א פראגע, וואס מאהנט עקשנות׳דיג אנ־ענטפער.

אויב די לאָדזער געשעהענישען פון דער לעצטער וואך וועלען געבען דאס אומפולס צוצוגעלען דאס עוועק־שטעלען די פראגע אויף דער מעג־גונג — וועט עס זיין א וויכטיגע פעס־טיגונג פון דאס אויפשטעהן פון שטרייק...

און דאס מאָמענט גולט אָבער אויך געבאָט: לאָדז מוז וואס פרוטער, וואס שנעלער צוריק ווערען ארבייטס־שטאָט!

און דאס דארף זיין די פאָראל פון די דעלעגאטען, וואס פאָהרען צו דער קאָנפערענץ און הערשא.

די אחריות פון דער שעה דיקטירט זיי מוטצוזוהרען, אז דאס זאָל ווערלוך זיין א קאָנפערענץ פון דער שטרייק־ליקווידאציע!

י. ען.

דער פערבאט צו פערסוכען אלקאהאל משקאות.

(§) די וויטעוואוטרוסטע האט ארויס־געגעבען א פערארדנונג און שיכור מוזן אלגעמיינעם שטרייק א פערבאט צו פער־קויפען אלקאהאל משקאות אויפ׳ן שטח פון לאָדז, ראדעק-פאבריקען, פאבי־יאנוי, זגעזדש, אלגיש, פעטרוקאָוו, זדונסקע-וולייע, פאָמעשאָוו און זגיעז־קאָוו.

* * *

ווי מען אונגאָרמירט אונז פון דער וויטעוואוטרוסט, זיינען קיין שום ארט שוין פון מונטלדער פון די שטרייק־קאָמיסיעס און פאבריקען גוטש פאר־געקומען.

בלוטיג געשלעג איז באלומער שעכט-חוץ

נעכטן 11 פרוה אז פון באלומער שעכט-חוץ פארגעשטעלן א בלוטיג געשלעג צווישען אנגעגע שטרייקענדע פון אנגעגע קצבים.

די אנגעקומענע פאליצאי האט גע־מאלט א סוף צו דער שוואנטערע. פון־לוישער צו ארבייטס־פערסטערן.

ארעסטען.

(ב) אין טשל פון געלטען טאג זיי־נען אין גוט פון פאלען ארעסטירט געווע־רען מוטלדער פון די שטרייק־קאָמי־סיעס. די אינטערעסנע פון פערבאנד פון די ארבייטער אין די עקסטיליל־אינדוסטריע צו בעפרייען די ארעס־טירטע האט קיין רעזולטאט נישט גע־בראכט און די ארעסטירטע זיינען פער־בליבען אין ארעסט.

אָ קרבן פון שטרייק.

(§) בעת דער געלטונגער פערזאמלונג פון די טראמוואי-ארבייטער האט אויס־געבראָכען א געשלעג צווישען די גע־נער און אנהענגער פון שטרייק. אין רעזולטאט דערפון האט דער 32-יעה־רונגער ווינטאָלד ווינסק פון נאָפּיורקאָוו־סקי 103 בעקומען א פאר שווערע וואונדען און קאָפּ.

ציימזנגס-קארעספאנדענטען קומען מיין לאדז.

(ב) קיין לאָדז זיינען געקומען קאָ־רעספאנדענטען פון עמליכע וואַרשאָווער צייטונגען ווי צו אונפארטיגען זייערע בלעטער וועגען גאנג פון שטרייק.

ווי מור האבען שוין געלטען מיט־געטיילט, געפונט זיך אויך דער קאָרעס־פאנדענט פון „בערלינער טאגעבלאט״, וואס שיקט פון לאָדז טעלעגראפישע בעריכטען וועגען גאנג פון שטרייק.

אלע טאמאשאווער פאבריקען אפגעשטעלט די ארבייט.

טאמאשאָוו. (טעלעפאָניש) בין נעכ־טען האבען נאָך א טייל פאבריקען גע־ארבייט. נעכטען האבען זיך אָפּגעשטעלט אלע פאבריקען, אויך די זייד-פאבריק וועלכע בעשעפטיגט פינף טויזענד ار־בייטער, האט זיך נעכטען אָפּגעשטעלט.

דער פאגיסטראט און די קראנקען־קאסע זיינען נישט טעטיג.

די שטרייקענדע ארבייטער פערהאל־טען זיך רוהיג. די ארדנונג פון שטעט איז ביז איצט נישט געשטערט געווארען.

ס׳קומען פאר מאסען-מיטינגען פון די ארבייטער, אויף וועלכער ס׳רעדען א־רויס ארגיטער-דעמאָנסטראטען און פער־שטעהער פון די קלאסען-פעראינען.

רעסטאראנעי און צוקערניעס.

(§) אין אלע רעסטאראנען און צו־קערניעס האבען געלטען די קעלנער גע־שטרייקט, סאָלידאַרזיזערונגען זיך מיט דער אקציע פון אלגעמיינעם שטרייק. א טייל רעסטאראנען זיינען אפילו גע־ווען געשלאָסען.

באנק-אנגעשטעלטע.

(§) 4 בענק אין לאָדז האבען זיך אויפגעהויבען אנטיירען אויפ׳ן שטח פון בענק-אנגעשטעלטע שטרייקען. די אונ־רוגע בענק פונקציאָנירען נאָרמאל.

זאמען און טריקאטאָזש-ארבייטער.

(§) די זאָקען, טריקאטאָזש און אנד־דערע ארבייטער זיינען צוגעטרעטען צום אלגעמיינעם שטרייק.

זיכערהייטס-מאכט און דער שט־ייק

(ב) זיינט׳ן אויסבריך פון אלגעמיינעם שטרייק געפונט זיך די פאָליצייַ־פּאָס־טענס צו 5—7 פערזאָן. אויסער דעם פאטרולירט רייטער פאָליצייַ כסדר אי־בער דער שטאָט און בעזונדערס און די עקען שטאָט, בדי צו פערהוטען פון פאר פאלען צוליב דער פונסטערנישן. אוי־סער דעם פאטרולירן אויך זשאנדאר־מעריע און מיליטער.

קאמוניסטען געפרובט איינארדנען א דעמאנסטראציע.

פאליציי האט זיי פונאנדערגעטריבען.

(ב) געלטען אין פארגעקומען א גרוי־סער ארבייטער-מיטינג און לאָקאל פון די קלאסען-פעראיינען אויף נאָרוטאָ־ווימש 50. צוליב דעם, וואס דער גאנ־צער עולם האט אין זאל נישט געקענט אריין, האט זיך אויך אויפ׳ן הויף צו־זאמענגעלויפען א גרויסער המון. נאָכ׳ן רעפעראט פון דעם. שטשערקאָווסקי האבען די פערזאמלטע קאמוניסטען אנגעהויבען אנטירען פאר אטנאָרדנען א דעמאָנסטראציע און האבען גע־מוזט שלוסען צוליב דעם, וואס די באנק-אנגעשטעלטע שטרייקען. די אונ־רוגע בענק פונקציאָנירען נאָרמאל.

זאמען און טריקאטאָזש-ארבייטער.

(§) די זאָקען, טריקאטאָזש און אנד־דערע שאדיי-ארבייטער זיינען צוגעטרעטען צום אלגעמיינעם שטרייק.

קאמוניסטישער דעפוטאט ראשאק געהט און האלט א רעדע.

(נ) מען גוט אויבער, אז דער קאמו־ניסטישער דעפוטאט ראשאק, וועלכער איז געלטען געווען אין לאָדז, נישט האבענדיג די מעגליכקייט אין ערגוץ אָפּצוהאלטען א מיטינג וועגען דעם שטרייק, האט זיך געלאזט באמעלוך געהן שפאצירען אויבער דער פעטרו־קאָווער נאס און — שפאצירענדיג — געהאלטען זיין רעדע...

דער דאָזיגער גייער אופן פון אָפּהאל־טען א קאמוניסטישען „מיטינג״ האט אין שטאט ארויסגערופען א גרויס געלעכטער.

קאמוניסטישער דעפוטאט ראשאק געהט און האלט א רעדע.

(נ) מען גוט אויבער, אז דער קאמו־ניסטישער דעפוטאט ראשאק, וועלכער איז געלטען געווען אין לאָדז, נישט האבענדיג די מעגליכקייט אין ערגוץ אָפּצוהאלטען א מיטינג וועגען דעם שטרייק, האט זיך געלאזט באמעלוך געהן שפאצירען אויבער דער פעטרו־קאָווער נאס און — שפאצירענדיג — געהאלטען זיין רעדע...

דער דאָזיגער גייער אופן פון אָפּהאל־טען א קאמוניסטישען „מיטינג״ האט אין שטאט ארויסגערופען א גרויס געלעכטער.

ליטעראטור און קונסט

ליטעראטור

אויפגעפונדענע ליד פון יעקב גלאטשטיין

(§) אין דער „אנטלאָפן״ פון יעקב גלאטשטיין, וועלכע איז אויפגעפונדען

סיים ווערט געעפענט ד. 30. אכטאבער

די רעגירונג בעציהט זיך איצט גינסטיג צום סיים

פערזאמלונג ביים מארשאלעק דאשינסקי

וואַרשא (טעלעפאָנוש) אינמערן פאַרזיץ פון סיים־מארשאלעק דאשינסקי איז געקומען בימאַ פאַרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די פרעזעס פון די סיים־קהובען.

מארשאלעק דאשינסקי האָט ערקלערט, אז פון פרעמיער בארמעל האָט ער בעקומען אַ מיטטיילונג, אז די מעסיע פון סיים וועט געעפענט ווערען דעם 29 אדער דעם 30 אָקטאָבער. דער טערמין פון דער עפנונג איז אבער אָפהענגיג פון דעם, צי דע רבינדזשעפ־פראיעקט וועט שוין זיין אונגאנצען אָפגעדרוקט. פרעמיער בארמעל האָט אויך דערבייערקלערט, אז דאָס שפּעטע עפענען פון דער איצטיגער סעסיע איז נאָר צוליב דיזן טעכנישע סבות, אבער נישט קיין פרינציפּיעלע. דערביי האָט ער אויך מבטיח געווען, אז די בעציהונגען פון דער רעגירונג צום סיים זענען אויפגעגאנגען גינסטיג.

אַ גרויסע סענסאציע האָט אַרויסגערופען דער פאַקט, וואָס דער פרעזעס פון אינסעל פולק. סלאוועק איז אויף דער בעראטונג נישט געווען.

פולק. סלאוועק האָט שפּעטער ערקלערט פאַר זשורנאַליסטען, אז דער קלוב פון „אינסעל" וועט זיך ערשט צוזאַמענקומען פאַר דער ערעפנונג פון סיים און דאַן וועט ערשט אָנגענומען ווערען אַ בעשלוס וועגען דער באַקאָט פון קלוב.

אויף דער בעראַטונג בים סיים־מאַרשאַלעק איז דערהויפּט אַרומגערעדט געוואָרען דער אופן, וויאַזוי דער סיים זאָל פּאַסירן דעם יובילעאום פון דער פּוילישער אונאָפהענגיגקייט.

„צעפּעליז" אין אמעריקא.

ניו יאָרק (סט.) אַנ'ערך פון 500 פערזען האָבען געהאַלטען אַרעפּצי־הען „צעפּעלין" אויף דעם פליג־פּלאַץ אין לעקהורסט. אַרום 8 אַ זייגער זענען די פאַסאַזשירען פון „צעפּעלין" אַראָפּ אויף דער ערד. אַ גאַנצע נאַכט איז „צעפּעלין" געהאַלטן צוגעטשעפּעט צו דער ערד.

ערד־ציטערניש איז בולגאריען

סאָפיאַ (סט.) אין גאַנץ בולגאריען האָט מען נעכטען געספּירט אַנ'ערד־ציטערניש. פיל הייזער האָבען זיך געשפּאַלטען. די מענשען זענען אין פּאַניק אַרויסגעלאָפען אויף דער גאַס, וואו זיי האָבען פערבראַכט דעם גאַנצען טאָג.

פּויליש־פּראַנצויזישע האַנדעלס־קאָנווענץ זאָל לייווידירט ווערען.

וואַרשאַ. (טעלעפאָנוש) הייגיגען דאָנערשטאָג קומט קען וואַרשאַ דער פּוילישער אַמבאַסאַדאָר פון פראַנקרייך ה' כלאַפּאָווסקי, וועלכער וועט ווערען אויפגענומען דורכ'ן אויסערן־מיניסטער ה' זאַלעסקי. דער בעזוך פון ה' כלאַפּאָווסקי שטעהט אין וואַרשאַ אין צוזאַמענהאַנג מיט די אונטערהאַנדלונגען, וואָס ווערען זיך בקרוב אָנהויבען אין פאַריז מכח רעוידירען דעם פּויליש־פראַנצויזישען האַנ־דעלס־פאַקטאָר. די רעגירונג צוזאַמען מיט'ן אַמבאַסאַדאָר ה' כלאַפּאָווסקי וועט אַרויסרעדען דעם ענין אין אַנעהמען דערצו אַ שטעלונג.

די אַראַבישע מעשים בײַ דער כתל מערבי

האבען אַרויסגערופען אַ אויפרעגונג אויך אין די נישט־יודישע קרייזען.

ירושלים, 16. אָקטאָבער (יט"א). די אויפרעגונג בײַם יודישען ישוב אין ארץ־ישראל צוליב די בײַ־ארבײַטען פון די אַראַבער בײַ דער כתל מערבי וואַקסט פון טאָג צו טאָג. אויך אין די נישט־יודישע קרייזען, וואו מ'איז פעראינטע־רעסירט, אז ס'זאָלען אָפּגעהיטען ווערען די רעכט פון די היסטאָרישע מקומות, לאָזט זיך בעמערקען אַנ'אויפרעגונג בעגען די אַראַבער.

מען דאַרף ערוואַרטען, אַז די ענ־שפּרעכענדע קרייזען פון דער גאַנצער וועלט וועלען אויפהויבען אַ פּראָטעסט־בעוועגונג געגען דער האַנדלונג פון די מוסולמענער.

וואַרשאַווער קרייז־קאָמיטעט פון פ. פ. ס.

סאָלידאַריזירט זיך מיט די לאַדזער שטרייקענדע מעסטיל־אַרבייטער.

דער וואַרשאַווער קרייז־קאָמיטעט פון פ.פ.ס. האָט אויף זיין לעצטער זיצונג אָנגענומען פאָלגענדע רעזאָליציע וועגען שטרייק פון די לאַדזער מעסטיל־אַר־בייטער:

1) דער וואַרשאַווער א.ק.ר. פון פ.פ.ס. שטעלט פעסט, אַז די מעסטיל־אַרבײַ־טער אין לאַדז קעמפען פאַר נערעלמע פאָרדערונגען צו פערבעסערן זייער עקזיסטענץ.

2) דער וואַרשאַווער א.ק.ר. דריקט אויס די כעמפער אין לאַדז עהרע אַנערקענונג, גלויבענדיג, אַז מיט זייער כאַלידאַרער האַלטונג און אונבויגזאַמע אויסגעהאַלטענקייט וועלען זיי זיגען.

3) דער א.ק.ר. פון פ.פ.ס. פערווי־לערט, אַז די שטרייקענדע מעסטיל־אַרבייטער מאַנען רעלענען אויף דער הילף פון גאַנצען וואַרשאַווער אַרבייטער קלאַס.

4) דער וואַרשאַווער א.ק.ר. פון פ. פ. ס. פערלאַנגט פון דער רעגירונג אָנצו־נעמען ענערגישע שריט פרי צוצוברע־כען דעם ווידערשטאַנד פון די מעסט־טיל־אונדוסטריעלער.

ווי בעוואוסט, שטעהט דער וואַרשאַ־ער א.ק.ר. פון פ.פ.ס. אונטער דער השפעה פון יואַראַוויסקי'ן און די אוי־בענדרמאַנטע רעזאָליציעס האָבען צו־ליב דעם אַ בעזונדערע בערוטונג.

בערג־אַרבייטער קאָלאָניזירען זיך מיט די שטרייקענדע מעסטיל־אַרבייטער.

רעזאָליציע פון קאָנגרעס פון די בערג־אַרבייטער איז קראַקאַ.

קראַקאַ (טעלעפאָנוש) אויף דעם 6. קאָנגרעס פון די בערג־אַרבייטער, וואָס איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין קראַקאַ, אין די טעג פון 11—15 ד. ח. אין וועלכען ס'האָבען זיך צוזאַמען אַנ־דערע בעטייליגט די דעפּ. זשולאַווסקי, מאַרעק און סטאַנטשיק, זענען אָנגענו־מען געוואָרען אַ ריזיג וויכטיג רעזאָ־ליציעס.

צולויט אַלגעמיינעם שטרייק איז לאַדז אויפ'ן קאָנגרעס געווען פערטרע־טען דורכ'ן פרעזעס פון אינטאַליגען פערבאַנד אין לאַדז ה' זענען נאָוואַק. צום שלוס פון צוזאַמענקאָמען איז אָנ־גענומען געוואָרען אַ רעזאָליציע, לויט וועלכער די בערג־אַרבייטער סאָלידאַרי־זירען זיך מיט די שטרייקענדע לאַדזער מעסטיל־אַרבייטער.

לאַדזער קאָמיניסטען ווילען אַ גענע־ראַל־שטרייק איז גאַנץ פּוילען.

(§) אויף גדאַנסקע 40, וואו עס גע־פינט זיך דער קאָמונוסטישער פּראָפּ. פּעראַיזן, איז געלעגען פריה אָפּגעהאַל־טען געוואָרען אַ מיטינג פון די אַרבײַ־טער, וואָס זענען אָנגעשלאָסען אין דאָ־זיגען פּעראַיזן. עס האָבען נערעדט אינ־גיגע רעדנער און נאָך אַ לענגערער דיס קוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ רע־זאָליציע צו שאַפען אַ אינטערנאַציאָנאַלן שטרייק־קאָמיטעט פון אַלע פּראָפּ. פער אינגען, — צו פּראָקלאַמירען דעם 18. ד' ח. אַ גענעראַל־שטרייק אין גאַנץ פּוילען; אויסצוהאַלטען אין שטרייק בונ'ן נצחון און אָפּצושטעלען די אַר־בייט אין דער עלעקטראָוויעץ, שעלט־המזער און אַנדערע וויכטיגע אינסטי־טוציעס פון עפנטליכען רעכטן.

אויף דעם זעלבען מיטינג האָט אויך נערעדט דעפּ. בומטער, צום סוף איז אָבער געקומען פאָלוצמ אין דעם המון פונאַנדערגעטריבען.

דייטשע רעגירונג ערלויבט אַפיציעל אַהין פאָר אַ יודיש־נאַציאָנאַל־פאַטיע פאַר דעם אויפבוי פאַר אַ יודיש־נאַציאָנאַל־לעבן אין ארץ־ישראל.

בערלין, 16. אָקטאָבער (יט"א). נלייך נאָך דער רעליגיעזער „קרן היסוד"־אָקאַרעמיע, האָט די דייטשע רעגירונג צוגעשיקט אַנ'אָפיציעלען ברעף צום קאָ־לאָנעל וועדזשוואוד, אין וועלכען עס ווערט אָנגעוויזען, אַז דייטשלאַנד אַלס מ־טגליד פון מעלקער־בונד אונטערשטיצט דעם אויפבוי פון אַ יודישן נאַציאָנאַלן הים אין ארץ־ישראל.

דער פאַרשלאָג פון אַ יודיש נאַציאָנאַלער הים אין ארץ־ישראל.

די דייטשע רעגירונג דריקט אויס איהר סימפּאַטיע פאַר'ן אויפבוי פון ארץ־ישראל, וואָס ברענגט צו דער פער־אַרעלונג פון דער מצטהיט.

לאַדזער סחורות קומען נאָרמאַל אַן קיין וואַרשאַ.

וואַרשאַ (טעלעפאָנוש) די לאַ־דזער מעסטיל־אויסאַרבייטונגען קומען יעצט מאָנ נאָרמאַל אָן קיין וואַרשאַ. אין די קרייזען פון די מאַנופאַקטור־סחורים האָלט סאָ, אַז וואָס אפילו די לופטרונג פון לאַדזער סחורות זאָל צו־ליב'ן שטרייק אָפּגעשטעלט ווערען וועט אויך לעת שעה נישט האָבען קיין נרויסע ווירקונג אויפ'ן מאַרק, ווייל עס איז דאָ נרויסע לאַגערן מיט סחורה.

דאָך הערשט אין די סוחרישע קרי־זען אַ נרויסע פּעראַנטערעסירונג מיטן שטרייק, ווייל פון זיין אויסגאַנג איז אָפ הענגיג די ווייטערדיגע קאַלקולאַציע פון די פרייזען.

געשטאַרבען דער פרעזעס פון „פעדעראַל רעזערוו־באַנק איז ניו־יאָרק.

ניו־יאָרק (א. ו.) הייגט איז אין ניו־יאָרק געשטאָרבען דער גובערנאַטאָר פון דער „פעדעראַל רעזערוו באַנק", בעגרושאַמען סטראַנג.

זיין קאַריערע האָט ער אָנגעהויבען אַלס בעאַמטער אין דער באַנק פון פי־נאַנסעס מאָרגאַן, דערנאָך אין „אַט־לאַנטיק קאָמפּ." שפּעטער האָט ער זיך דערהויבען צו דער מדרגה פון פרעזעס אין „באַנקער טרעסט". אין יאָהר 1914 איז ער געוואָרען פרעזעס פון „פעדע־ראַל רעזערוו באַנק". דיקטירענדיג אַזוי אַרום די בערונגען אויפ'ן פינאַנ־מאַרק אין די פעראיינגטע שטאַטען.

בונדיזם. פּועלי־ציוניזם און אַרבייטס־ציוניזם.

די ציוניסטישע אַרבייטס־פּאַרטיי „התאחדות" אָרדענט אין קורצען אין אַ גרויסע פאָלקס־פערזאַמלונג אויף דער טעמאַ: „בונדיזם, פּועלי־ציוניזם, און אַרבייטס־ציוניזם". פרטים וועלען בע־זונדערס מיטגעטיילט ווערען.

פון יוד. פאַלכס־אויוועריזיטעט שענקעוויטש 3/5

בײַ אַ אויבערפלעכלעכען זאָל פון קנאַפּע דרײַ הונדערט מענשען, אין שבת פאַר־גענומען דער רעפעראַט פון פראָפ. י. ראָזענצווייג אויף דער טעמאַ: „דאָס שאַפען פון ז. שניאור", די לעטונג פונם פאָלקס־אונטערזוכונג מאַכט אַלע בע־מיהונגען אינצאָרדענען אין פערשי־דענע פונקטען פון דער שטאָט, די רע־פעראַטען פון פאָלקס־אונטערזוכונג בלרי מעגליך צו מאַכען די ברייטסטע שיכטען צו געגנסען פון די בעלעהרטע־דע רעפעראַטען. דעם שבת 8 אויגוס קומט פאָר אַ רעפעראַט פון פראָפ. י. בראָדערסאָן. אויף דער טעמאַ: די פּראָבלעמען פון דער נײַ־העברעאישער לומעראַטור.

קאַפּאָן № 171
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פון דעזיגען קאַפּאָן איז בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי־קאָנזול פון אונזער רעפּובליק.
נייטינג היינס מיטוואָך, דעם 17. אָקטאָבער פון 8—9 אַם.

לאַדזער קאָמיניסטען ווילען אַ גענע־ראַל־שטרייק איז גאַנץ פּוילען.

(§) אויף גדאַנסקע 40, וואו עס גע־פינט זיך דער קאָמונוסטישער פּראָפּ. פּעראַיזן, איז געלעגען פריה אָפּגעהאַל־טען געוואָרען אַ מיטינג פון די אַרבײַ־טער, וואָס זענען אָנגעשלאָסען אין דאָ־זיגען פּעראַיזן. עס האָבען נערעדט אינ־גיגע רעדנער און נאָך אַ לענגערער דיס קוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ רע־זאָליציע צו שאַפען אַ אינטערנאַציאָנאַלן שטרייק־קאָמיטעט פון אַלע פּראָפּ. פער אינגען, — צו פּראָקלאַמירען דעם 18. ד' ח. אַ גענעראַל־שטרייק אין גאַנץ פּוילען; אויסצוהאַלטען אין שטרייק בונ'ן נצחון און אָפּצושטעלען די אַר־בייט אין דער עלעקטראָוויעץ, שעלט־המזער און אַנדערע וויכטיגע אינסטי־טוציעס פון עפנטליכען רעכטן.

אויף דעם זעלבען מיטינג האָט אויך נערעדט דעפּ. בומטער, צום סוף איז אָבער געקומען פאָלוצמ אין דעם המון פונאַנדערגעטריבען.

ווער האָט פערלוירען?

פאַרגעסן אַ טעקע מיט פערשידענע באַלאַנטערע סחורות אין וועקזלען ווי אויך אַנדערע ווערטפולע דאָקומענטען. דעם אָדרעס צו ערפאָרען געבען אַנאָנס־קאָסטען אין אַדמיניסטראַציע פון „לאַדזער טאַגעבלאַט".

5355

פריוואַטע מיינונג־שולע
פון די ביילס־יע
טענניס
דיפ. לעהרער י. ווייטרויב
נייפּט אָן אינערמיטענען אויף אינטענסיוו לעקציעס אויף אַלע אין קאָמפּלעטען יעדען טאָג פון 10 פריה ביז 10 אָוונט.
44 הילליוסקיעגא 44
2־טער הויף פאַרטער
די לעקציעס קומען פאַר אינטער דער פערזענליכער לייטונג פון י. ווייטרויב

דר. ל. שיפּמאַן
3 זייטעלאָנא 3
אויריכ'ן זיק'ן דרט
נעמט אַן פון 6—8 אויטיר.

Dr. Z. Rakowski
פּראָפעסאָר פון אויערן, נאָז, האַלז פון ל. ו. ג. ען־קראַנקהייטן
אַפּאַרטאַמענטער 2, מעלעצקי 28-30, 28-61.
שפּרעכשטונדען: 12 - 2 אין פון 5—7.
נעמט אויך אַן פון פון פון לעסנאָ [אַ] זאַמעטער 17 אָוונ. נעמט אין פון 3 פון 3 נאָכמיטאָג.

Dr. med. A. Gotlib
ספּעציאַל־אַרצט פאַר אַקושער און פרויען־קראַנקהייטען
Piotrkowska 26 — Telef. 77-50
נעמט אַן פון 4 ביז 7.

Dr. med. A. Mazur
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַל־אַרצט פאַר האַרץ, נאָז און האַלז־קראַנקהייטען
מיט אויך שטום און שפּראַך־פעהלער
האָט זיך אויפגעהויבען אויף
הויפּט־יידנע 65
אָפּגעגען אויך דורך טעלעפון 146 טעל. 66-01

Dr. Różaner
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַליסט פאַר האַרץ־הענערישע קראַנקהייטען
אין מינער־שטעכע.
הייגיגע מיטן האַרקע־שטראַלן און דיאַטערמיע
טעל. 28-08 Dzielna 9 (Narutowicza)
פון 8—10, 5—8, פריען 3—4.

Dr. med. Adam BENDER
ספּעץ. פאַר אינערליכע און האַרץ־קראַנקהייטען
Przejazd 30, Telef. 54-68.
נעמט אַן פון 5—7 נאָכמיטאָג.
5800

נאָך לאַנגע און שווערע לידען איז געכטען געשטאָרבען מיין הייסגעליבטער מאַן, אונזער אונטערבעסליכע מאַטער, גרויספאָטער, שוויגערפאָטער, אָנקעל און שוואָגער
ר"ע
נחמיה מאיר הכהן פרויליך
אין עלטער פון 61 יאָהר.
די לויה קומט פאַר היינט, מיטוואָך, 2 אַ זייגער פ'טאָג פון סרויער־הויז סקזעראַטאָ 8 וועגען וואָס עס טעלט מיט
די טיפטרויערנדיגע פאַמיליע.

בעצקאַנטמאַכונג
מיר רופען אַלע, וועלכע האָבען וועסקלען און פּראָטעסטען פון דער פירמע
„יארמארק בידגאווסקי" — בידגאשטש
אייגענטיומער: כאַפּעל דאַ־נער
זיך צו פאַלדען היינט מיטוואָך, דעם 17/10 7 אין אָוונד אין לעקאַל פון קאָנפעקציאָנערען־פעראַנד, כדי זיך צו רעגיסטרירען צום אופאַדלעשטש.
די כרעדיט־שוץ־כאַמיסיע ביים כאַנפעקציאָנערי־פעראַנד אין לאַדז, כאַנסטאַנטינער 10.

Dr. med. R. Stupel
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען
און מענער־שוועכע
SZKOLNA 12 (שקאָלנאַ)
נעמט אַן פון 6 ביז 9 אַם.
5825

Dr. Z. Datyner
ספּעציאַליסט פאַר נערוו־, בלאָז און שוריי־קראַנקהייטען
Piramowicza 11 (פריהער פּלעינעקע)
Tel. 48-00.
נעמט אַן פון 8 ביז 10 פריה. אין 6—7 אָוונד.

med. Dr. Ludwik Rapeport
P. Narutowicza 25 (דויפּלאַנע) Tel. 44-1
ספּעציאַליסט פאַר נערוו־, בלאָז־ און האַרץ־קראַנקהייטען

Dr. med. M. Heller
ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען
און מענער־שוועכע
גלוראַט 2
צוריקגעקעהרט
נעמט אַן ביז 10 פריה, פון 1—2 אין פון 4—8 אָוונד.
פאַר פרויען פון 4—5 נאָכמ.
פאַר אונגעמיטעלטע לעסעניצע־פרייזען.

Dr. Niewiażski
SIENKIEWICZA 34, tel. 59-40
ספּעציאַל־אַרצט פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער־שוועכע
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.
נעמט אַן פון 5—9 אָוונד. זונטאָג און חגים פון 1—11 פריה.

Dr. Wołkowyski
צוריקגעקעהרט
אין דיך איבערגעצויגען אויף
צעגיעלניאַנא 25
טעלעפאָן 26-87
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־, ווענערישע קראַנקהייטען און מענער־שוועכע. אַלע־אַרט אַנאַליזען.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.
נעמט אַן פון 8—10, 12 - 2 און 4—8 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. J. IMICH
ספּעציאַל־אַרצט
פאַר האַלז, נאָז, אויערן און קעהל־קאָפּ־קראַנקהייטען
מאַניושקי 1 Moniuszki טעל. 9-07
צוריקגעקעהרט
נעמט אַן פון 1 ביז 2 און פון 5 ביז 7 אָוונד.

Dr. med. M. Goldfarb
זאַמענהאָפן 18. טעלעפאָן 53-19.
הויט־, האָר־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען
נעמט אַן פון 9—12 פריה. אין 5—8 אָוונד.

לאדזער כראניק.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען.

המנט דיזשורירען פאלגענדע אפטיקן:

מ. עפשטיין, פעטריקאווער 225; מ. באר-מאשווסקי, פעטריקאווער 95; מ. ראזענבלום, צינעל נאס 12; גארפינ, זוכלארניא 54; י. קאפרצוסקי, נאוואמיעסקא 15.

א יאיעטשניצע אין בוזעס.

אין א קראם אויף וסלאדניא האט די פרוי ל. בעמערקט, ווי א קונה׳טע קלייבט אוים פון קאסטען אטער, נאר אנשטאט ארינצוגעלעגען און קאשוס, לעגט זי ארום די אטער צו זיך און דעקאלטע.

— האט אזהר שוין אויסגעקלייבען?

— האט פרוי ל. געפרעגט.

— יא, עטליכע אטער, מעהר דארף איך נישט — האט די קונה׳טע געזאגט.

די פרוי ל. האט לסוף פערלוירען אזהר געדולד און זי האט געגומען קלאפען מיט דער האנט אויף דער פלוי־טע פון דער קונה׳טע:

— נישט מיר און נישט דיר — האט זי דערביי געשריגען.

דער צונויפגעלאפענער עולם האט פטערק געלאכט פון דער חמצאה פון פרוי ל.

ארעסטירט א לאנג-געזעסענעם גנב.

(ז) מיט א צוט צוריק האט דער אויפמערשונגס-אמט בעקומען א בריף פון דער פאליצי-קאמענדא אין מורעק, אין וועלכען עס ווערט געמעלדען, אז אין זוכט דעם 28-יעהריגען בראניסלאוו אזהראוויטש פון לאדז מאביאניצער שטעט 47. וואס איז בעגאנגען עטליכע מאל גנבות און שפעטער אנטלאפען פון ארעסט. דורכפרעכענדיג די מויער.

די טעג איז דער פערשוין ארעסטירט געווארען דורך דער לאדזער פאליצי.

מהומה אין באלוטער שעכט-הויף

פליישער-ארבייטער צושלאגען דעם פרעזעס פון די הורטאוניקעס.

(ז) נעכטען 11 יינער פארמיטאג זענען געקומען שוידע יודישע און קריסטליכע ארבייטער אין באלוטער שעכט-הויף ארום, כדי דורכצופיהרען א קאנטראלע צו סדר שעכט. זמחענדיג, אז די קצבים-הורטאוניקעס געבען זיך אליין אויך אנ׳עצה און שעכטען פארט, האבען די שטרייקענדע ארבייטער געצוואונגען די קצבים אין זייער אנוועזענהייט אויפצוגעבען די בהמות, האט זענען גרייט צו דער שחיטה, דערויף זענען די אויפגעבונדענע בהמות ארויסגעוואלען אויף דער גאס.

פערשטעהט זיך, אז בשעת-מעשה איז אין שעכט-הויף גענשטאנען א מהומה און די שוחטים מיט די חלפים זענען גיך אנטלאפען פון שעכט הויף ארויס.

דערביי האבען די קריסטליכע מלוי־שער-ארבייטער געסאדערט, אז עס זאל איבערגעריפען ווערען דער שוחטות צו־ליב „סאליד׳ריזירונגס-מעשיס״. היות מען שטרייקט אין מאגיסטראט, מען שטרייקט אין שעכטישען שעכט-הויף, דארף מען, לויט זייער דעת, ניט שעכטען אויך אין באלוט.

די קריסטליכע ארבייטער האבען מיט דער געלעגענהייט שטארק ווך צוזוחר־טעלט מיט׳ן ארטיגען דאקטער און איהם נישט געשאנקעט מיט דערטער.

אויך די יודישע פליישער-ארבייטער, וועלכע שטרייקען, א חיץ צוליב סאלי־דאריזירונגס-מאטיוון אויך מער א 25־פראצענטיגער הוספה, האבען נישט גע־שאנקעט דעם פרעזעס פון די יודישע פליש הורטאוניקעס ה׳ ראזענזאן. ס׳איז געקומען צו א העטיגע געשלעג פון וואס ה׳ ראזענזאן איז ארויס מיט אייניגע וואונדען.

אין שייכות מיט דעם געשלעג האט פאליצי ארעסטירט 3 פערזאן: 2 קריס־טען און 1 יוד.

אכטונג וועבער!

הער עס איז א קוואליפיצירטער קראפט-וועבער אויד ענגלישע שטיהל קען קומען אין לוין-וועבער פעראטן ברודשעזשינער 7 יעדען אוועגד פון 8 ביז 10 א זייגער. דיך פערשרייבען אויף ארבייט, ווי ער וועט די ארבייט גאלד קענען בעקומען.

בעמערקונג: נישט צו ארבייטען שבת מיט אכטונג: די פערוואלטונג

לאדז, ד. 1/X 1928

קאנטראל פערזאמלונגען

P, R, S. T, U, W, Z

צו דער קאמיטיע 2 אויף ציגעל-גאס 5 דארפען זיך שטעלען די מאנפלטס פון יאהרגאנג 1900, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1. פאליצי-קאמיסאריאט, וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט P, R, S, T, U, W, Z.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1908

מארגען, דארפען זיך שטעלען צו דער רעגיסטראציע אין פאליצאיש-מיליטע־רישען ביורא אויף פיעטריקאווער 212 די יינגעלעט פון יאהרגאנג 1908, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 4-טען קאמי־סאריאט מיט די פאמיליען-נעמען, וואס הויבען זיך אן מיט

A, B, C, D, E, F, G,

מארגען, דארפען זיך שטעלען צו דער רעגיסטראציע די 1908-ער, וואס וואו־נען אויפ׳ן שטח פון 4-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען, וואס הויבען זיך אן מיט

H. Ch, I, J. K, L, Ł,

דיריעסטארעז-קאנפערענץ

פון געזעלשאפטליכע יודישע גימנאזיעס.

זונטאג, דעם 14. ד. ח. אין פארגע־מומען אין לאדז א קאנפערענץ פון די־רעקטארען פון גימנאזיעס, וואס זע־נען אנגעשלאסען אן „פערבאנד פון יודישע-געזעלשאפטליכע מומעל-שול־שולען״ (רעפערענט דיר. רינער פון לאדז און דיר. שטרויך פון וילאצלאווק), וועגען די קאנקרעטע־פראגען פון דער מע־מעל-שולען (רעפערענט דיר. רומאק פון ראדאם), וועגען דער ארבייט פאר׳ן קרן קימת לישראל אין די יודישע מי־מעל-שולען (רעפערענט דיר. ד״ר זע־מעל פון פיאטרקאוו), וועגען דער פראַ־גע פון לעהרער-קוואליפיקאציעס (רע־פערענט דיר ד״ר שטרויך) און וועגען די פינאנציעלע פלענער פון פערבאנד פון די מומעל-שולען (רעפערענט ד״ר א. טארנאפאלער). אין אלע פון די רע־פערענטען ביזהאנדעלטע פראגען וועגען נאך א אויספיהרליכער דיסקוסיע אנגע־נומען געווארען א רייה בעשלוסען. עס אין אויך בעשלאסען געווארען צו רע־ארגאניזירען דעם פערבאנד פון מומעל שול-דיריעקטארען, וואס שטעהען אויפ׳ן שטאנדפונקט פון נאציאנאלער ערציע־הונג. די פראווינזארישע לייטונג פון פערבאנד האט אויבערגענומען דיר. רו־סאק פון ראדאם.

ווען איהר געהט אריבער די גאס,

קוקט מיט אמענע אויגען: לאיי ק נס צליינען אז׳אייניגער קרא־קע, אדער גיהר נעפינען דעם טויט׳

היט זיך, מען זאל אייך נישט איבערפארען!

יודישע טעאטער

אין פילהארמאניע זאל — נארוטאוויטש 20 —

אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן און א. קאמפאניעץ

גאסטראלען פון דעם אמעריקאנער סטאר

בעני אדלער

מיט׳ז אנטייל פון די ליבלינגע פון פובליקום

באריסאווא, ראבינאוויטש,

הייגט, מיטוואך, דעם 17-טען 9 אויגוסט

גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 1 ביז 2.50

20 יאהר אונטער דער ערד

סענסאציאנעלע פיעסע אין 4 אקטן פון מיכאל הויפטראל גרישא—ב. אדלער

אין אלע פיעסען נעמען אנטייל לויט א. ב. פרויען: בעזמאן, באריסאוא מאכאראווסקא, נערה, פאדערמאן, קאמפאניעץ. מענער: אריעל, אייזענבערג, בראנעצקי, בעלבירסקי, האמכירגער, מאכאראווסקי, מאסקעוו, נייהויז, פאלאנ־סקי, ישראל קאמפאניעץ, ראבינאוויטש, ראקאוו.

אדמיניסט.—מ. ארנוואלד. מוזיקאלישע לייט.: ל. זעלמאן.

אנאנס! די נאהענסטע פרעמיערע אנאנס!

דער שפיגעל פון לעבען

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פילהארמאניע.

די נייע שוהל „באר מרים״ אויף גייער׳ס ראיאן

ווערט איבערגעגעבען דער כהלה אלס אייגענטום

(ג) מיט א לענגערער צייט צורוק האט די פערוואלטונג פון דער נע־אויפ־געבויטער שוהל אין נייער׳ס ראיאן „באר מרים״ זיך געווענדעט צו דער לאדזער קהלה-פערוואלטונג מיט׳ן פאר־שלאג, אז זי זאל אנבערגעמען און איהר רשות די דאזיגע שוהל אלס אלס איהר אי־גענטום. דערביי האבען ה׳ יעקב שמוק, דער בעזיצער פון דעם באראן, אויף וועל־כען די שוהל אין נעבוים און דער פאר־זיצענדער און אינדיציאטאר פון „באר מרים״, פרנס מאיר פלאצקער אויסגע־דרוקט זייער גרייטקייט אובערצושטעל־בען דער קהלה דאס גאנצע דאזיגע פערמעגען.

די קהלה-פערוואלטונג האט אין פרינ־ציפ מסכים געווען אובערצונעמען די שוהל „באר מרים״. אבער צו דער דע־לעגירונג פון דער זאך האבען געשטערט

ערמארדעט מיט א מעסער

זיין חבר פון דער אונטערוועלט.

(ז) צווישען דעם 39-יעהריגען קארל קעלער און דעם 33-יעהריגען ארטור מיץ. צוויי פערשוינען פון דער אונטער־וועלט געהאט שוין זיין א לאנגע צייט אין מחלוקת צוליב א שיקסע. נעכטען האט צווישען ביידע פערשוינען אויף עק זגערזשער און באיער-נאס אויסגע־בראכען א געשלעג אויף מעסערס, אין רעזולטאט פון וועלכען קעלער האט בע־קומען שטערבליכע וואונדען. פאגאטאוויץ האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל, אבער מיט 2 שעה שפעטער איז ער געשטארבען. דער צווייטער איז נאכ׳ן באנדאגירען איהם די וואונדען ארעס־טירט געווארען.

פרובעס פון מעהל מענעז צושטעלען די מילנער.

(—) כדי צו פערלייכטערן די קאַ־טראלע צי עס ווערען אפגעהיטען די פארשריפטען וועגען מאלען קאָרן האט דער איגערן-מיניסטער סקלאדקאווסקי ארויסגעגעבען א צירקולאר, לויט וועל־כען די גרויסע מיהלען דארפען צושטע־לען פרובעס פון געמאהלענעם מעהל, וואס הייסען אנאליזירט ווערען דורך דער פרוב-אנשטאלט פון לעבענס-מיטעל אדער דורך א אנדער לאבאראטאריום.

אויסער דעם הייסען דעלעגאטען פון די מילנער-ארגאניזאציעס זיך בעטיל־גען אין דורכפיהרען די קאנטראלעס דורך די פרוב-קאמיסיעס.

אנפאל איז מיטעז העלען טאג.

(ז) ארומגעהענדיג אויף וואלינסקא גאס, אין דער 19-יעהריגער מאריאן סאלאטשעווסקי פון אבוואמעלסקא גאס 41 בעפאלען נעהארען פון עפעס א פארשוין מיט א רעוואלווער, וואס האט אויף איהם אפגעגעבען אייניגע שאסען. אין קויל האט איהם געטראַ־פען אין זייט. צוליב דער פונסטערנוש אין דער שוהל אין נייער׳ס ראיאן „באר מרים״ זיך געווענדעט צו דער לאדזער קהלה-פערוואלטונג מיט׳ן פאר־שלאג, אז זי זאל אנבערגעמען און איהר רשות די דאזיגע שוהל אלס אלס איהר אי־גענטום. דערביי האבען ה׳ יעקב שמוק, דער בעזיצער פון דעם באראן, אויף וועל־כען די שוהל אין נעבוים און דער פאר־זיצענדער און אינדיציאטאר פון „באר מרים״, פרנס מאיר פלאצקער אויסגע־דרוקט זייער גרייטקייט אובערצושטעל־בען דער קהלה דאס גאנצע דאזיגע פערמעגען.

די קהלה-פערוואלטונג האט אין פרינ־ציפ מסכים געווען אובערצונעמען די שוהל „באר מרים״. אבער צו דער דע־לעגירונג פון דער זאך האבען געשטערט

יוד. פרוי ווין גיהט געבויריען א קינד איז א פויעריש׳ער שיר ארייז.

מערמווירדיגער פאל אויפן באלומער מארק.

(ג) הנם עס איז שטרייק אין שטאט, האבען די פעשיים פון דער לאדזער אומ־געגענד זיך נישט... סאליד׳ריזירט מיט די שטרייקענדע. זיי זענען געל־מען געקומען מאסענווייז מיט די דאר־פישע פראדוקטען און דער פריון זייע־רער איז געווען א נישקשה׳דיגער.

די קויפער אין פערקויפער פון מארג אויפ׳ן באלומער פלאץ האבען געלמען בייי געוואוינט א מערקווירדיגען פאל.

א יונגע יודישע פרוי, וועלכע איז גע־קומען אינקויפען פומער און שמאנד אויפ׳ן מארק, איז פלוצלינג אנידער־געפאלען ביי א פויערישען וואגען, און נאך ארויסלאזען איינינע „וויהען״ גע־בוירען א קינד.

צווישען דעם עולם, וואס האט זיך גראד געפונען אויפ׳ן מארק, איז צוליב דעם ענטשטאנען א מהומה. איינע א פויערטע האט פלוצלינג געלאפען דאס נייגעבוירענע עופה׳לע אין דער שירע ארייז, און די געווינערין איז געהאלטען געווארען אויף די הענד פון איינינע פויערים.

כחרף-עין האט זיך אויפ׳ן ארט פון דעם פאל בעהיטען באלוצייט אין אלאר־מירט די שמאטישע פאגאטאוויץ, וועל־כע איז אבער געקומען מיט א הוב־שער פערשפעטיגונג. די קומפעטענטין איז פערוואלטונג געווארען אין א וועל־גערין-קלוגנים.

צוליב דעם, וואס די פרוי איז אויפ׳ן מארק געפאלען אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד און איך קיין ראקומענטען האט מען ביי איהר נישט געפונען, איז אויפ׳ן ארט נישט געלונגען פעסטצו־שטעלען ווער זי איז.

לאמיר טאקע נישט שלאפען

(פעליעטאן) — פון פאמפאדור.

א דשקטאר האט לעצטענס ערקלערט, אז מענשען קענען זיך איינגעגצען אפ־געוואוינען פון שלאפען און עס זאל זיי גארנישט שאדען.

ווייס איך נישט, צי דער דאקטער האט עס געזאגט נאכדעם ווי ער האט איך גוט אויסגעשלאפען, צי נישט — נור מיר ווילט זיך גלויבען — אז דאס איז מעגליך.

איך חלום שוין לאנג פון אבשאפען שלאף.

ווען איך הויב זיך אן אויסמאהלען א מענשהייט וואס שלאפט נישט, ווערט מיר אזוי גרינג אויף׳ן הארצען. ווייל, ווי מיר דאכט זיך, שלאפען מיר צופיל און פערשלאפען זעהר פיל.

די מענשהייט, גלויב איך אמאפט, וואלט שוין לאנג זיך צו פעס דערשלאגען, ווען אינמיטען דעריגען וואלט זי זיך נישט געלייגט שלאפען.

דער מענש וואלט מן הכתם זיך דער שלאף וואלטען מיר זיך שוין לאנג דערשראכט צו א מיטעל געגען מלאך-המות, ווייל אויך בנוגע דעם מלאך-המות איז שולדיג דער שלאף. מיט אונזער שלאפען גזוואוינען מיר זיך צו ביסלעכווייז צו שטארבען.

המנט וואו איז דאס כראפען אומזיסט פרלאכט איך אמת, זענען די בעמיהונגען פון אלע עפטעטען און וועלט־פער־שעהנערער. כל זמן די מענשהייט כרא־פעט, קען קיין עסטעטיק קיין קיום ניט האבען. דאס כראפען איז די גרויסע מניעה צו א שעהנער, עדעלער וועלט.

און אמאל ווילט זיך מיר גלויבען, אז 99 בראצענט פון נש׳ן קומען אויך צו־ליב׳ן שלאף. ווען א מאן שלאפט, מוז ער כראפען. און דאס ווייב קען עס נישט פערטראגען. זי ליגט און טראכט וועגען ליבע און א גליבטען.

איהר איז אזוי גוט אין די דאזיגע מאמענטען, און פלוצלינג — צוכראפט זיך איהר ערגערע העלפט אזוי שוידער־ליך—

און רעזולטאט: זי דערזעהט תיף, וואו זי געפינט זיך, און דערפון קומען ארויס מחלוקת׳ן און נט׳ען.

און חוץ די מעגער כראפען די פרויען אויך. גור וועגען א פרוי, וואס כראפט ווייל איך גארנישט דענקען. דאס איז א זאך, וואס ערגער קאן שוין נישט זיין. עס איז פאר מיר פונקט, ווי א נאכטי־גאל זאל אנהויבען האווקען.

און איך טראכט זיך ארויס אין די דאזיגע אקסעל פון דער געליבטער... א קלוין שמוקעלע מעריטאריץ, אבער א וואוילע.

און אפילו (אוי), ווען מען זאל שוין יא חתונה האבען, וועט אלץ דאס נישט־שלאפען זיין א גלוק. ווייל וויבאלד נישט שלאפען, וועט דאך דאס ווייב ערלויבען דעם מאן צו נעהן וואוהין ער ווייל און, קומען ווען ער ווייל.

און דערצו וועט מען נישט דארפען מורא האבען צו פערשלאפען צו דער ארבייט.

און נישט האבען קיין דירה הייסט אז מען וועט נישט שלאפען אין צו וואס א דירה? א מענש קאן דאן זיך בעזעצען אין א קאפע-הויז.

און נישט האבען קיין דירה הייסט אז סך: אויס מיט צאהלען דירה-געלד! אויס מעבעל! און אפשר מאקע אויך אויס מיט חתונה האבען!

פרי, פרי, ווי פויגעל און דער לופט! ארבייטען? צו וואס? ווייבאלד נישט קיין דירה-געלד און נישט קיין מעבעל און צו וואס?

פון אפשאפען דעם שלאף און דאס דירה-געלד און מעבעל און דאס חתונה־האבען, וועט אויך געווינען די ליבע. ווייל די ליבע, זי דארף דאך נישט קיין הויז. אויהר הויז איז אומעטום: אויף די בענק און פארק, אויפ׳ן גראז, אויפ׳ן זאמד פון ים, אויף די בריקען, אויף שופען און וואו נישט?

פאר דער ליבע איז בכלל נעגנג דער אקסעל פון דער געליבטער... א קלוין שמוקעלע מעריטאריץ, אבער א וואוילע.

און אפילו (אוי), ווען מען זאל שוין יא חתונה האבען, וועט אלץ דאס נישט־שלאפען זיין א גלוק. ווייל ווייבאלד נישט שלאפען, וועט דאך דאס ווייב ערלויבען דעם מאן צו נעהן וואוהין ער ווייל און, קומען ווען ער ווייל.

ווייבאלד מיט׳ן שלאפען וועט אפגע־שאפט ווערען די דירה און מיט דער דירה דאס מעבעל און די הייראט וועט דאך שוין במילא קענגען די ליבע אויף דער וועלט!

און ווייבאלד ליבע הייסט עס דאך א שלאפלאזע מענשהייט.

קורץ און גוט; אויך בין פאר נישט שלאפען.

ליבע

פון ד. ליפשיץ

אין דער שטאט ווייל אין דער שטאט ווייל אין דער שטאט ווייל

טעלעגראמען

דעם 20. דעצעמבער ווערט צונויפגערופען א זיצונג פון גרויסען ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט

בערלין, 14. אקטאבער (יפ"א) ווי מיר דערוויסען זיך פון זיכערע קרייזן, האט דער ציוניסטישער בעשלאסען צונויפצורופען דעם 20-טען דעצעמבער ה. י. א זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט. די זיצונג וועט פארקומען אין בערלין. די מיטגלידער פון עקזעקוטיוו וועלען מיטנעמען דעם אקציאנס-קאמיטעט די רעזולטאטען פון דער אונפארטייאישער קאנפערענץ פארן ארץ-ישראל-אויפבוי, וועלכע פארקומען דעם 20. ה. ה. אין ניו-יארק. אויף וועלכער סיעזע עטשיטיס ווערען דער ענין וועגען דער פערבריטערונג יודישער אגענטן.

כוליגאנעס שלאגען יוד. איינוואוינער אין האמבורג אויס די שויבען איז א ליטוויש שטעטעל.

קאונא, 14. אקטאבער (יפ"א) אין שטעטעל דארשוגישאק, קאונער קרייז איז א באנדע כוליגאנעס בעטאלען די יודישע אינוואוינער, און זיי פערדרעליך געשלאגען. די כוליגאנעס האבען אויך אויסגעהאקט פיל שויבען פון יודישע האוי-נונגען. די פאליצי האט נישט אינטערוועניירט.

לופט-פליהער לינדבערג פליהט קיין ארץ-ישראל.

ירושלים, 14. אקטאבער (יפ"א) דער בעריהמטער לופט-פליהער לינד-בערג, וועלכער איז דער ערשטער געפלויגען פון אמעריקא קיין אזיאה, קומט די טעג קיין קאנסטאנטינאפעל. פון קאנסטאנטינאפעל וועט לינדבערג פליהען קיין ארץ-ישראל.

א יודישע פרוי—ראיאן-פראקוראר

מאסקווא, 14. אקטאבער (יפ"א) פרוי צשטלין (א יודין) איז בעשטימט געווארען אלס ראיאן-פראקוראר פון טולא. דאס איז דער ערשטער פאל, וו א פרוי זאל בעשטימט ווערען אויף אזא היכען אמט.

דער 50-יעהריגער יובילי פון „רוסשאינס פאריען קאמיטעט" איז ענגלאנד

לאנדאן. (יפא) דעם 21. אקטאבער ווערט אין די זאלען פון דעם „רוסשאינס-פאריען קאמיטעט" אין פון דער „אנגלא-רוסישע אסאסיאציע", וואס זענען געגרונדעט געווארען אין יאהר 1878 אן פעיערונג לכבוד דעם 50-יעהריגען יובילעום פון מאר-באלאי פארקומען א פעיערונג

די פראפאגאנדע אקציע פון נחום סאקאלאוו לטובת דעם קרן-היסוד

לאנדאן. (יפא) דער פרעזידענט פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער עקזעקוטיוו ה' נחום סאקאלאוו וועט אין קורצען אנהויבען א פראפאגאנדע אקציע לטובת דעם קרן-היסוד און דער שוויץ. פון דארטען וועט ה' סאקאלאוו ארויספאהרען קיין דייטשלאנד און גאלדען דעם און די סקאנדינאוישע לענדער.

שטרייט וועגען בעפרייען אויף שבת די יודישע שול-קינדער איז זאקסען

ליפצוג. (יפא) לויט אן'אלטער פעראארדנונג פון זאקסישען מולדונגס-מינוסטער, זענען די יודישע שול-קינדער בעפרייט שבת פון שרעבען, צוליגען און חאנד-ארבייט. זי מוזען אבער קומען און דער שול און אנוועזענד זיין אויף די לעקציעס. דער ליפצונער קהלה ראבינער ד"ר פעליקס גאלדמאן, וועלכער עמפעלט שוין פון לאנג פארן דעלט פון א שול-פרייען שבת פאר די יודישע קינדער און זאקסען, האט זיין זוהן נוח נעשוקט שבת און דער שולע. דערפאר איז ער דורך דער נעחארינער מאלט בעי שטראפט געווארען מיט 25 מארק. הרב ד"ר גאלדמאן האט דעם בעשלוס אנגע-קלאגט און געריכט און האט פערטיי-דיגט אין דרעזדענער קרייז-געריכט.

300 טויזענד יודען איז פראג לויט'י אנטיסעמיטישען אויסרעכנונג

פראג. (יפא) די פאשיסטישע צע-טונג „רושסקא סטראזש" (מלוכה-וואך) האלט, אז די אפוציעלע צונעמען וועגען דער בעפעלקערונגס-צאהל און משעלא-סלאוואקיען שטומען נושט פנוגע דער צאהל יודען. אויך און אמעריקא, — שרעבט די צעטונג — דערלאזט נושט דונט זיין שמאנדפונקט דערמיט, וואס די עלטערן מוזען האבען דאס רעכט צו געהן שבת דאונען צוזאמען מיט זייערע קינדער. ארויסגעטרעטען אלס בעפאלמעל-טונגס פון הרב גאלדמאן, האט אנגע-הויבען, דאס דער שבת-שול-צוואנג פאר יודישע קינדער שטעהט און סתירה מיט דער דעמשער קאנסטיטוציע, וועלכע גע-ראנטירט אלע בורגער די פולע געוויס-נס-פרייהייט. דאס ערזולט האט אבער בעשטעטיגט דעם בעשלוס פון דער שול-מאלט און האט פערטשפט הרב גאלדמאן צו בעצאהלען 25 מארק שטראף. הרב גאלדמאן האט דעם בעשלוס אנגע-קלאגט און געריכט און האט פערטיי-

„עמעס" האלט, אז געוויסער ישיבה ווערט אויס-געהאלטען דורך אויסלענדישע יודען

מאסקווא. (יפא) דער „עמעס" האט פערעפנטליכט א קאריספאנדענץ און וועלכער עס ווערט געזאגט, דאס די ישיבה און געוויסע. (פסקאווער גובער-ניע) ווערט אויסגעהאלטען פון די פאגרען, וואס אויסלענדישע יודען שי-קען דורך דער פערמיטלונג פון ליזבע-ווטשער רעי. דער „עמעס"-קאריספאנ-דענט שרייבט, אז די ישיבה בעזוכט מיט מלמדים און שוחטים נושט נור די שטעלעך פון ראטען-פערבאנד, נאר אפילו אויסלאנד.

ביילדער-אויסשטעלונג פון די יודישע קאלאניעס

מאסקווא. (יפא) דער אמעריקא-נער יודישער מאלער פרענק האראוויץ, וועלכער האט לעצטענס בעזוכט די יו-דישע קאלאניעס אין סאוויעט-רוסלאנד און דארט געצייכענט בולדער פון לע-בען פון די יודישע קאלאניסטען. וועט אין קורצען עפענען אין מאסקווא אנ'אויסשטעלונג פון זיינע ארבייטען.

א דעבאטע וועגען נעילה

וואס בעדייט דאס וואר „עם-הארץ"?

דער קאריספאנדענט פון ניו-יארקער „טאג" גיט איבער אזיניגע אינטערעסאנ-טע פרטים פון אלוועלטליכען קאנגרעס פון אריענטאליסטען, וואס איז לעצטענס פארגעקומען אין דער בעריהמטער אוני-ווערזיטעט-שטאט קאטאניר.

דר. שמואל דאיכעס האט געלעזענ א רעפעראט וועגען דער אנשטאמונג פון דעם וואר „עם הארץ".

וי בעקאנט, ווערט פיט דעם נאמען בי אזיגן יודען בעצייכענט א מענש, וועלכער איז אומוויסענד, פערגרעבט — אב'עם-הארץ.

אנדערש איסטנשאפט-מענער, פאר ד"ר דאיכעס האבען שוין לאנג אנגע-געבען פערשידענע השערות וועגען דער אנשטאמונג פון דעם וואר. אזוי, למשל האט פראפעסאר טולצבערגער געזוכט פעסטצושטעלען, אז „עם הארץ" האט אמאל בי יודען געהויסען א געוועהנלעכע מעלקס-פערזאמלונג, דער פארלאמענט.

דר. דאיכעס בעהויפט פיט ראיות, אז דאס מיינס שטעק דאס, וואס עס לאזט עם-הארץ, — מענשען פון לאנד, ד. ה. מענשען, וועלכע בעטרעכטען דאס לאנד. אי, פארוואס-זשע איז דאס געוועהרען א זיידל-וואר-טו איז דער תירוץ אז די רעכטע, די לאנד-בעזיצער, האבען בעטראכט די ערד-ארבייטער אלס אומ-וויכטיגע, פערגרעבטע מענשען, און פון דעמאלט אן ווערט יעדער אומוויסענדער מענש בעצייכענט אלס „עם הארץ"...

דר. דאיכעס רעפערעט האט יעדר שטארק אויפגענומען בי דעם קאנגרעס און איז אויפגענומען געווארען מיט גרויס בעגייסטערונג.

פרעפעסאר מארגענשטערן האט גע-האלטען א זעהר אינטערעסאנטען פאר-טראג וועגען די „שערי צדק" ה. ה. וועגן די פורה-טויערען פון בית-המקדש.

די שערי צדק פון בית המקדש זענען געווען געשלאסען דאס גאנצע יאהר, און קיין מוטער-גבע האט דורך זיי נישט געשטארט דורכגעהן. די לעגענדע דער-צעהלט, אז טאמער איז וועד עס איז דורכגעגאנגען דעם טויער, איז ער מע-מעגאל געשטארבען. נור משיח אליין וועט קומען דורך דעם טויער און בי דאן איז ער געשלאסען.

בלויז אזן מאל א יאהר איז דער טויער געעפענט געווארען, דאס איז גע-וועזען אום ראש-השנה, דער טאג, וועלכער איז איבע בי אונז יום-כפור. אין דעם טאג פלעגט זיך דאס פאלק פער-זאמלען ארום דעם טויער און תפילת מין א גאנצען טאג.

אין פארבאנד איז דער טויער געשלאס-סען געווארען, ווידער אויף א גאנץ יאהר, און דאס צומאכען דעם טויער האט גע-הייסען „נעילה"—דאס צומאכען פון די שערי צדק.

פון דעמאלט אן איז בי אונז פער-בליבען די לעצטע יום-כפור תפילה — „נעילה" — וואס ווערט בי אונז פער-שטאנען „דאס צומאכען פון די טויערן פון היכל".

ארציע פון „צענטראל-פעראיין" גענען כוליגאנישען אנטיסעמיטיזם איז דייטשלאנד

בערלין. (יפא) דער „צענטראל-פעראיין פון דייטשע בורגער פון יודי-שען גלויבען" האט אנגעהויבען אנ'אק-ציע געווענדעט דער בעפעלפונג פון די פאסטען פון כוליגאנישען אנטיסעמי-טיזם, וואס האבען זיך לעצטענס פער-מעהרט אין דייטשלאנד ווי בית-עלמין-שענדונגען, אנפאלען אויף יודען א.א.וו. די אקציע וועט געפיהרט ווערען אונטער דער לאזונג „פערזינדיגט זיך נושט פאר דער דייטשער קולטור".

לעזט אוו אבאנירט — דאס — „לאדזער טאגעבלאט"

פון אלע אנדערע איז

Alborit

די בעסטע אראמאטישע הויזליכע זייף

אל תתהלל ביום מחר!
כי לא תדע מה ילד יום.
לייג נישט אפ אויף מארגען
נאר אז דו דערפסט ערלעדיגן פאנדאוט
וואכען זאלסטו גלייך קומען צו לויסען אין מיורק
17 פיעסריקאוער 17
52 זאבאדניס 52
האט ס'ווערט ערלעדיגט און געוויסענהאפט געשריבען לויט'ן אוסטאו אלערלי ביישעס, קלאזולעס, זאבעזוניטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפטלאציעס, ציוילע און קארגע אפטאזיציעס, אדחאלאניעס, רעקורסען וועגען דירות אין אורשאנד-ראזיפסטשי, וועגען פעסער אין קאמיסאריאט-רושאנדו און אלע פאליציי-בעצירקען, אקסען אינטערציזעס, אקס ען דע-ראזיזעס, קארגע סטראפעס, מיט אויך איבער זעצונגען אין אלע שפראכען. סטעציאל יש אן-שוועסות-אקטען.
מיט אכטונג
י. מאנעלא רעכט-קאנסולענט

ערשינען נומער 1
„פוילישער ב מאנטשעסטער"
אילוסטרירטע לאדזער צייטונג פאר חירו-שאפטליכע, געזעלשאפטליכע און קולטורעלע — פראגען אונטער דער רעדאקציע פון —
א. באראכין און י. נירוואו
מיט ארטיקלען פון: רעד. י. אויגער, פרעד. י. אייזנער, א. באראכין, א. י. ברזשעזשינסקי, י. לובלינסקי, ב. נ. ליטוין, אדוואקאט א. לעווינסאן, ד"ר ו. מאלעק, ד"ר י. פרענקעל, פרעד מ. פלאצקער, דיר. א. פערעלמאן, נ. ל. רעראזענבערג, אויסערדעם כארא-קטעריסטיקעס פון אשר קאהן, ב. א. גליקסמאן, ב. נערשאווסקי, דירעקטער ד. ראבינאוויטש, אינטערוויאו מיט קהלה-פרעזעס ל. מינצבערג. אפהאנדלונג וועגען פרויען סאלאן „וויזא" א.א.
פריין 50 גראשען
צו בעקומען בי אלע צייטונגס-פערקויפער.

ליו-ביבליאטעק
א. נ. א. אייזענשלאס
מאלודניאווא 1, ליינקע אפיציע 3 שטעק
די ביבליאטעק איז טעגיג מאנטאג און מיטוואך פון 6—10 אבענד און שבת פון 10—1 מיטאג און פון 4—10 אבענד. אמגעשריבען קען ווערען זיי יעדען טאג פון 6—10 אבענד.

מליתים-פיבריק
אויטערבעטונג פון מאלעניע, האלב-וואלענע ווערמע מליתים כפו סערקישע, ישראלטאער אין קע לאמפיער, ווי אויך מליתים-קאפען תורה און דע-מחל, מיט אויסערטיגונג, אויך גארטלען. שפנינים און ציצית צו בעקומען בי ליגער בי איצראל אפ
א. ה. ציטרינאוסקי
קאמענא 1, אין ב. טויער, פארטער.
נאט.: ס'חפרן אויך אנגענומען אלע מליתים צו תשא!

Karakulowe Palto
w dobrym stanie tanio do sprzedania.
Południowa 20, m. 6, — o godz. 5—7.

פוילישע שפראך
ווערט ערלערנט גרינדליך דורך א קורצער מעט
תסכאדניא 29, וו. 3.

אנ'אנשמענדיג
מעדעל
צו א קליינער ווארשאט קען זיך זאפארט מעל-דען בארענשטיין, אלעיא I מאי 49. 5853

וויכטיג פאר דאמען!
פאר נור 2.50 זל.
מאכט איך די אלערבעסטע דאמען-היטע נאך דער לעצטער פאריזער מודע און די אלטסטע היטע איבער-ארבייטע איך אויף בענצליך נע. בעדענקט די אדרעס:
28 זאוואדזקא 23
אין הויף. 2-טען אינגאנג, לינקס פארעטער.
פערזיכען מיט די שעהנסטע מודעלען פון דער לעצטער נעהיט און א שעהנער אויסוואהל פון פערשיעדענע פארטיגע היטען אויף לאגער.
„TOLA"

שניעגאווצעס
קאלאשען
אין גרויסען אויסוואהל צו בילינע פרייזען
הורט, דעטייל — עמפעהלט:
Magazyn obuwia
L. Friedland
Cegielniana 51, telef. 71-41.

Zjednoczone Fabryki Maszyn
„UNIA"
dawn. G. Blumwe i Syn, Sp. Akc.
BYDGOSZCZ-WILCZAK
די עלטסטע אין פוילען ספעציאל-מאשינען-פאבריק
ליפערט אלס ספעציאליטעטען:
מאמפלעמע אייניריכטונגען
פאר האלץ - בעארבייטונג.
מיט אנפרעגען זיך צו רעדען אום פערטרעטער:
Inżynier G. Praszkier,
Łódź, Zawadzka 16a
Tel. 97-32.

„דבר"
עתון פועלי ארץ-ישראל
Tel-Aviv P. O. B. 199
תל-אביב ת. ד. 199
אנו מודיעים בזה לכל קוראינו ומותמינו כי החבר י. סקלה חדל לחיות סוכננו בפולין מיום 1 לאוקטובר, ש. ז.
מתחנו חשבון בפ. ק. א. מספרו הוא: 191.300 בשם „דבר", וכל הרוצה לקבל את עתונגו עליו להודיע ולהכניס את תשלום דמי חתימתו לפ. ק. א. על חשבוננו הנ"ל. את אשור התשלום יחד עם מענו המדויק יציא ישר ל„דבר" בתל-אביב ותעתון ישלח אליו ישר תיכף ומיד.
דמי החתימה לחודש — 10 זהוב.
חליגה לבנין ארץ ישראל הזכורות, „החלוץ", „השומר הצעיר", „תרבות" מופרותיהם וחבריהם וכן גם מורי „תרבות" נהנים מתנאים מיוחדים: פרטים בארכונים.
מנהלת „דבר".

שוין ערשינען דאס בוך
די ענציקלעפעדיע פון דעם גרויסען שאטען
פון חיים יצחק בונין.
1) אינהאלט: א) אין האו בין איך? ב) די קללה און די ברכה. ג) הבכים. ד) צוויי זמגערס. ה) יודען און יודענטום. ו) אין נשמה און פיגף געשטאלטען. ז) דער איינזאמער און זיין שאטען. ח) די ענציקלעפעדיע פון „אני מאמין" ט) התגלות האדם. י) שרשים. יא) בריקען.
תוכן-ערקויף אין פערלאג א. גינזבורג. מערקויף אין לאדז בי מחבר, אלעיא קאצינסקא 29, און אין אלע בוכהאנדלונגען.

לעזט אוו אבאנירט
— דאס —
„לאדזער טאגעבלאט"

Redaktor-wydawca E. Hamburski
Tłocznia: E. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 18.